

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6SŽk/3/2021
Identifikačné číslo spisu: 3019200302
Dátum vydania rozhodnutia: 10.03.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Monika Valašiková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:3019200302.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v právnej veci žalobcu: I. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. G. XX, XXX XX Š., právne zastúpený JUDr. Mariánom Ševčíkom, CSc., advokátom, so sídlom Nezábudková 22, 821 01 Bratislava, proti žalovanému: Obec Chudá Lehota, so sídlom Chudá Lehota 21, 956 38 Chudá Lehota, o žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy v administratívnom konaní vedenom žalovaným pod sp. zn. 159/2013, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 28Sa/30/2019-30 zo dňa 10. augusta 2020, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť sťažovateľa z a m i e t a.

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred správnym súdom

1. Uznesením sp. zn. 28Sa/30/2019 zo dňa 10.08.2020 Krajský súd v Trenčíne zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa tento domáhal odstránenia nečinnosti orgánu verejnej správy - obce Chudá Lehota v administratívnom konaní vedenom žalovaným pod sp. zn. 159/2013.

2. V odôvodnení rozhodnutia krajský súd uviedol, že po preskúmaní administratívneho spisu dospel k záveru, že žaloba v čase jej podania nebola dôvodná a jej dôvodnosť nenastala ani následne. Z administratívneho spisu pre krajský súd vyplynulo, že žalovaný dňa 30.11.2018 vydal rozhodnutie sp. zn. 106/2018, ktorým konanie vo veci žiadosti stavebníka R. R. U.. zo dňa 09.08.2013, pod č. 159/2013 o uložení opatrenia na uskutočnenie nevyhnutných prác na zmenu stavbu rodinného domu, súpisné č. XX, na pozemku reg. KN C parc. č. 45/2, k. ú. N. G. podľa § 30 ods. 1 písm. b/ správneho poriadku zastavil, pričom z doručenky pripojenej k uvedenému rozhodnutiu, nachádzajúcej sa v administratívnom spise vyplýva, že žalobcovi rozhodnutie zo dňa 30.11.2018 bolo doručené do vlastných rúk dňa 19.12.2018. Žalobca ani ostatní účastníci odvolanie proti nemu nepodali.

3. Správny súd preto konanie vedené pod sp. zn. 159/2013 považoval za právoplatne zastavené. V čase podania správnej žaloby proti nečinnosti orgánu verejnej správy teda nebola splnená jedna zo základných podmienok pre prípadný procesný úspech žalobcu, ktorou je, aby správna žaloba smerovala proti prebiehajúcemu, t. j. neskončenému administratívne konaniu. S poukazom na vyššie uvedené správny súd žalobu podľa ust. § 249 SSP zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému ich náhradu nepriznal.

II.

Kasačná sťažnosť, vyjadrenia ku kasačnej sťažnosti

4. Proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne podal žalobca dňa 03.09.2020 kasačnú sťažnosť, v ktorej uviedol, že podľa jeho právneho názoru výroková časť napadnutého rozhodnutia nemá zákonné náležitosti, nakoľko nie sú správne označené jednotlivé výrokové vety rozhodnutia, čím možno konštatovať zmatečnosť výrokovej časti napadnutého rozhodnutia.

5. Ďalej vyslovil názor, že v napadnutom rozsudku sa Krajský súd v Trenčíne riadne a v dostatočnej miere nevysporiadal so všetkými skutočnosťami podstatnými pre zákonné rozhodnutie vo veci samej, a teda napadnuté rozhodnutie nie je dostatočne transparentné pre posúdenie veci samej.

6. Podľa právneho názoru sťažovateľa súd prvého stupňa nesprávne posúdil podaný žalobný návrh, vzhľadom na viaceré upozornenia na nečinnosť žalovaného, ktoré boli vydané Okresnou prokuratúrou v Bánovciach nad Bebravou.

7. Sťažovateľ ďalej uviedol, že sťažovateľ doposiaľ zo strany žalovaného nie je adresátom žiadnej nápravy pochybenia žalovaného v stavebnom konaní, z toho dôvodu touto sťažnosťou napadnutý rozsudok neplní ani funkciu strážcu zákonnosti nad činnosťou (nečinnosťou) správneho orgánu a má len akoby zlegalizovanie činnosti správneho orgánu, ktoré trpí nedostatkami podľa zákona č. 514/2004 Z. z.

8. Sťažovateľ ďalej uviedol, že podľa jeho názoru žalovaný nerešpektoval listy Okresnej prokuratúry v Bánovciach nad Bebravou. Z tohto dôvodu navrhuje, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne zruší v celom rozsahu a vráti vec krajskému súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľovi prizná náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

9. Vyjadrenie ku kasačnej sťažnosti zo strany žalovaného správneho orgánu podané nebolo.

III.

Konanie na správnom súde

10. Predmetom kasačnej sťažnosti bolo uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 10.08.2020, č. k. 28Sa/30/2019-30, ktorým tento zamietol žalobu, ktorou sa žalobca (sťažovateľ) domáhal odstránenia nečinnosti orgánu verejnej správy - obce Chudá Lehota, v administratívnom konaní vedenom žalovaným pod sp. zn. 159/2013, ktorého predmetom bolo uloženie opatrenia na susednom pozemku podľa ust. § 135 stavebného zákona v znení neskorších predpisov.

11. Z obsahu administratívneho spisu kasačný súd zistil, že žiadosťou zo dňa 27.07.2013, doručenou obci Chudá Lehota dňa 31.07.2013, sa R. R. U., bytom N. G. č. XX, domáhal uloženia opatrenia na susednom pozemku podľa ust. § 135 ods. 1 stavebného zákona. Žiadosť bola odôvodnená tým, že stavebníkovi na základe stavebného povolenia sp. zn. 304/2007 zo dňa 20.12.2007, bola ako stavebníkovi povolená „prestavba strechy a podkrovia rodinného domu súpisné č. XX, na parc. č. 45/2, v k. ú. N. G.“. V žiadosti stavebník ďalej uviedol, že bez rozhodnutia obce nie je schopný upraviť strechu v súlade s vydaným stavebným povolením, keďže odstránenie vytýkaných nedostatkov stavby nie je možné realizovať bez vstupu na pozemok I. U. (sťažovateľa), ktorý žiadosti stavebníka o umožnenie vstupu na jeho pozemok odmietol.

12. Oznámením zo dňa 09.08.2013, zn. 159/2013, stavebný úrad (obec Chudá Lehota) oznámil účastníkom konania začatie konania o uloženie opatrenia na susednom pozemku podľa ust. § 135 stavebného zákona a určil termín ústneho konania na deň 02.09.2013.

13. Z prezenčnej listiny zo dňa 02.09.2013 vyplynulo, že ústneho konania sa nezúčastnil.

14. Dňa 02.12.2013, pod sp. zn. 159/2013 vydal žalovaný rozhodnutie, ktorým uložil „podľa ust. § 135 ods. 1 stavebného zákona vlastníkovi pozemku parc. č. 48/4, k. ú. N. G., I. U., aby strpel práce spojené s vykonávaním úpravy strešnej konštrukcie v zmysle stavebného povolenia č. 304/2007 zo dňa 20.12.2007, bod č. 10 podmienok na uskutočnenie stavby, ako aj práce spojené s podbitím strešnej rímsy“. Na uskutočnenie uloženého opatrenia uložil žalovaný sťažovateľovi konkrétne podmienky (5).

15. Dňa 13.12.2013 podal sťažovateľ odvolanie voči vyššie citovanému rozhodnutiu, v ktorom žiadal, aby odvolací orgán napadnuté rozhodnutie č. 159/2013 zo dňa 02.12.2013 zrušil. Mal za to, že stavebný úrad objektívne neposúdil skutočnosť, že stavebník porušil stavebné povolenie a že môže odstrániť presahujúcu časť strešnej konštrukcie zo svojho pozemku tak, ako stavbu i vykonal.

16. Okresný úrad Trenčín, odbor výstavby a bytovej politiky, rozhodnutím č. OU-TN-OVBP-2014-336/258-2/Ka zo dňa 02.04.2014 rozhodoval o odvolaní proti rozhodnutiu obce Chudá Lehota č. 159/2013 zo dňa 02.12.2013 a rozhodol tak, že podľa ust. § 29 ods. 1 správneho poriadku konanie o odvolaní prerušil a žiada za účelom doplnenia podkladov pre rozhodnutie.

17. Oznámením zo dňa 26.05.2014, Okresný úrad Trenčín, odbor výstavby a bytovej politiky, oznámil účastníkom konania pokračovanie odvolacieho konania po doplnení podkladov. Následne rozhodnutím zo dňa 16.06.2014, č. OU-TN-OVBP2-2014/003083-009/Ka rozhodol o odvolaní tak, že napadnuté rozhodnutie obce Chudá Lehota zo dňa 02.12.2013, sp. zn. 159/2013 zrušil a vec vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

18. Následne obec Chudá Lehota oznámením zo dňa 05.10.2015 oznámila účastníkom konania, že v konaní o uložení opatrenia na susednom pozemku v zmysle ust. § 135 stavebného zákona bude pokračovať.

19. Dňa 05.06.2017 žalovaný vydal oznámenie o pokračovaní konania o uložení opatrenia s tým, že nariadil ústne pojednávanie spojené s miestnym zisťovaním, ktoré stanovil na deň 20.06.2017. Stavebník R. R. U. požiadal o zmenu termínu z dôvodu PN. Následne si Okresná prokuratúra v Bánovciach nad Bebravou listom zo dňa 30.05.2017 vyžiadala v danej veci spisový materiál.

20. Dňa 20.06.2017 sa uskutočnilo konania na Obecnom úrade Chudá Lehota, z ktorého vyplýva, že tohto sa nezúčastnil stavebník.

21. Z administratívneho spisu ďalej vyplynulo, že dňa 24.07.2017 bolo obci Chudá Lehota doručené upozornenie prokurátora na odstránenie porušenia ust. § 3 ods. 1, 4 a § 49 ods. 2 zákona o správnom konaní. Písomným podaním zo dňa 09.09.2017 obec Chudá Lehota opakovane oznámila účastníkom konania pokračovanie o uložení opatrenia na susednom pozemku s tým, že nariadila ústne pojednávanie spojené s miestnym zisťovaním na deň 26.09.2017. Ustanoveného konania sa zúčastnili obaja účastníci konania. Listom zo dňa 27.10.2017 obec Chudá Lehota vyzvala stavebníka v zmysle ust. § 58 stavebného zákona, aby v lehote 10 dní od doručenia tejto výzvy predložil na stavebný úrad doklad, kto bude vykonávať stavebný dozor na predmetnej stavbe a taktiež oficiálne oznámenie firmy, ktorá bude realizovať konkrétnu opravu strešnej konštrukcie. Z uvedeného dôvodu podľa ust. § 29 ods. 1 zákona o správnom konaní konanie vo veci bolo prerušené.

22. Písomným podaním zo dňa 09.09.2017 obec Chudá Lehota oznámila, že v konaní o uložení opatrenia bude pokračovať s tým, že nariadila ďalšie prerokovanie spojené s ústnym pojednávaním a miestnym zisťovaním na deň 26.09.2017. Oznámením zo dňa 29.09.2017 bolo oznámené účastníkom

konania, že je vo veci nariadené ďalšie ústne pojednávanie spojené s miestnym zisťovaním na deň 03.10.2017.

23. Rozhodnutím zo dňa 24.11.2017, č. 159/2013-2015-2017-001-TX6-A/20 stavebný úrad, obec Chudá Lehota, uložil žalobcovi, ako vlastníkovi pozemku parc. č. 48/4, k. ú. N. G., aby strpel práce spojené s vykonávaním úpravy strešnej konštrukcie v zmysle podmienok na uskutočnenie stavby.

24. Voči tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ dňa 05.11.2017, ktoré doručil žalovanému dňa 06.12.2017, odvolanie. O odvolaní rozhodol Okresný úrad Trenčín, odbor výstavby a bytovej politiky, rozhodnutím č. OU-TN-OVBP2-2018/008515-002/Ka zo dňa 16.02.2018 tak, že prvostupňové rozhodnutie zrušil a vec vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

25. Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že žalovaný následne dňa 30.05.2018 vydal oznámenie o začatí doplňujúceho konania o uloženie opatrenia na susednom pozemku podľa § 135 stavebného zákona a stanovil doplnkové konanie na deň 22.06.2018.

26. Výzvou zo dňa 06.08.2018 žalovaný vyzval stavebníka, aby vypracoval podrobný rozsah a spôsob realizácie úpravy strešnej konštrukcie rodinného domu a na jeho predloženie mu určil lehotu 60 dní od doručenia výzvy.

27. Keďže stavebník na výzvu nereagoval, rozhodnutím zo dňa 30.11.2018, sp. zn. 106/2018 obec Chudá Lehota rozhodol o zastavení konania podľa ust. § 30 ods. 1 písm. d/ zákona o správnom konaní.

IV.

Právne predpisy a právne názory kasačného súdu

28. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) prejednal vec bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 455 SSP a dospel jednomyselne k záveru, že kasačnú sťažnosť je potrebné zamietnuť.

29. Podľa § 242 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“) žalobca sa môže žalobou domáhať odstránenia nečinnosti orgánu verejnej správy v začatí administratívnom konaní.

30. Podľa § 244 ods. 1 SSP žalobcom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ako účastník administratívneho konania namietajúci nečinnosť orgánu verejnej správy neúspešne vyčerpala sťažnosť podľa osobitného predpisu alebo podnet na prokuratúre.

31. Podľa § 245 SSP žalovaným je orgán verejnej správy, ktorý podľa žalobcu má povinnosť vydať rozhodnutie alebo opatrenie, vykonať úkon alebo začať z úradnej povinnosti administratívne konanie.

32. Podľa § 248 SSP ak žalovaný po podaní žaloby odstránil svoju nečinnosť, správny súd konanie uznesením zastaví.

33. Najvyšší súd postupom podľa ust. § 452 a nasl. SSP preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou včas a jej podanie je prípustné jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

34. Podľa ust. § 242 ods. 1 SSP žalobca sa môže žalobou domáhať odstránenia nečinnosti orgánu verejnej správy v začatí administratívnom konaní. K pojmu nečinnosť orgánu verejnej správy kasačný súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžnč/3/2011 zo dňa 27.10.2011, podľa ktorého „... nečinnosť správneho orgánu ako nezákonný a negatívny jav nastáva vtedy, keď správny orgán vo veci nekoná (je pasívny), aj keď podľa zákona je povinný konať. V

prípadoch, keď obsahom príslušnej právnej normy je povinnosť správneho orgánu konať, je nečinnosť nezákonná a protiprávna. Je v hrubom rozpore so zásadou zákonnosti vo verejnej správe...“.

35. Nečinnosťou orgánu verejnej správy sa teda rozumie jeho pasivita vo veciach, ktoré mu boli predložené na rozhodnutie, aj keď niet žiadnej zákonnej alebo faktickej prekážky na to, aby správny orgán konal a vo veci rozhodol. Nečinnosť môže spočívať v opomenutí správneho orgánu vykonať predpísaný úkon alebo v zbytočných priet'ahoch v jeho postupe, ale môže spočívať aj v tom, že na miesto rozhodnutia správny orgán tvrdí nedostatok svojej právomoci a vec vybaví len listom alebo informáciou, prípadne záznamom v spise.

36. Nekonanie musí byť v rozpore s konkrétnym zákonným ustanovením, ktoré obsahuje príkaz pre správny orgán postupovať, konať, vykonávať určité procesné úkony a rozhodovať (rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I.ÚS 225/08, III.ÚS 282/08, III.ÚS 70/02).

37. O nečinnosti možno hovoriť v prípade, keď má orgán verejnej správy zákonom uloženú povinnosť konať, no nekoná. K nečinnosti orgánu verejnej správy kasačný súd ďalej uvádza, že predpokladom nečinnosti je vždy protiprávnosť. Protiprávnosť znamená, že pasivita orgánu verejnej správy je v rozpore s normatívne ustanovenou povinnosťou konať. Táto povinnosť vyplýva z konkrétneho zákonného ustanovenia, pretože pôsobnosť orgánov verejnej správy, vrátane lehôt, v rámci ktorých sa má táto realizovať, je v zásade upravená v zákonnej forme. V začatom administratívnom konaní môže mať nečinnosť viacero podôb. Orgán verejnej správy môže zostať úplne nečinný tak, že prestane v plnom rozsahu konať. Ďalej môže orgán verejnej správy síce konať, ale líknavo a s dlhými časovými odstupmi medzi jednotlivými úkonmi. Judikatúra vyhodnotila za nečinnosť aj také konanie orgánu verejnej správy, ktoré zahŕňa vykonávanie nezmyselných a neúčelných úkonov.

38. Predmetom kasačnej sťažnosti bolo uznesenie krajského súdu, ktorým zamietol ako nedôvodnú žalobu proti nečinnosti orgánu verejnej správy - obce Chudá Lehota, v administratívnom konaní vedenom žalovaným pod sp. zn. 159/2013.

39. Z administratívneho spisu mal kasačný súd nesporne za preukázané, že žalovaný dňa 30.11.2018 v uvedenej veci vydal rozhodnutie pod sp. zn. 106/2018, ktorým konanie pod č. 159/2013 o uložení opatrenia na uskutočnenie nevyhnutných prác podľa ust. § 30 ods. 1 písm. d/ správneho poriadku zastavil. Toto rozhodnutie bolo doručené sťažovateľovi, podľa pripojenej doručenky z administratívneho spisu, dňa 19.12.2018. Sťažovateľ, ako ani ostatní účastníci, ktorým bolo predmetné rozhodnutie doručované, voči nemu nepodali opravný prostriedok, to znamená, že konanie vedené pod sp. zn. 159/2013 bolo právoplatne zastavené. V čase podania žaloby na Krajský súd v Trenčíne, t. j. 04.07.2019, teda nebola splnená jedna zo základných podmienok pre prípadný procesný úspech sťažovateľa, ktorým je, aby žaloba smerovala proti prebiehajúcemu, t. j. neskončenému administratívne konaniu.

40. Najvyšší súd Slovenskej republiky po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi kasačnej sťažnosti voči napadnutému uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne, po jeho preskúmaní a po oboznámení sa s obsahom pripojeného spisového materiálu, nezistil žiaden dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého uznesenia.

41. Námietky sťažovateľa uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil najvyšší súd ako neopodstatnené, ktoré neboli spôsobilé spochybníť vecnú správnosť rozhodnutia.

42. Z uvedeného dôvodu kasačný súd kasačnú sťažnosť podľa ust. § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

43. O trovách súdneho konania rozhodol najvyšší súd s prihliadnutím na ust. § 170 písm. a/ SSP v spojení s § 467 ods. 1 SSP tak, že neúspešnému sťažovateľovi nárok na náhradu trov konania nepriznal.

44. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9

veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.